

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ

ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አራተኛ ዓመት ቁጥር ሂሄ አዲስ አበባ-ሚያዝያ ጽኔ ቀን ፲፱፻፲፰ ዓ.ም. በአዲስ አበባ ከተማ ጊዜያዊ አስተዳደር ጠባቂነት የወጣ 4th Year No. 56 ADDIS ABABA-4th May, 2006

வுறு.வு

ደንብ ቁጥር *ኛቼ/*፪ሺህ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአካባቢ ብክስት ቁጥጥር ደንብ ......*ገጽ ጀዩተ*ድ

CONTENTS

ደንብ ቀጥር ፳፫/፪ሽ.ህ

<u>የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር</u> የአካባቢ ብክለት ቁጥጥር ደንብ

አንዳንድ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ የልማት እንቅስቃሴዎች ልማቱን የሚቀሰብስ ጎጂ አካባቢያዊ ተጽዕኖ ሲያስክትሉ የሚችሉ በመሆናቸው፡፡

አካባቢን መጠበቅ በተለይም የሰውን ጤንነትና በጎ ሁኔታ እንደዚሁም የሕያዋያን ደህንነትና የተፈጥሮ ስነ ውበት ማቆየት የሁሉም ተማባርና ኃላፊነት በመሆኑ፤

የመከላከያ ወይም የማገጃ አርምጃዎች በመውሰድ በማህበራዊና በኢኮኖሚያዊ ልማት እንቅስቃሴዎች የሚከሰተውንና የማይፌለገውን ብክስት ማስወገድና መከላከል ተገቢ በመሆኑ፤

የአዲስ አበባ ከተማ ጊዜያዊ አስተዳደር በተሻሻለው በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፮፩/፲፱፻፲፩ አንቀጽ ፯፯/፪ እና በአዋጅ ቁጥር ፲፯/፲፱፻፲፮ አንቀጽ ፳፱ ንዑስ አንቀጽ ፪ /ረ/ መሠረት ይህን ደንብ አውጥቷል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ

- ፩. <u>አጭር ርዕስ</u> ይህ ደንብ «የአዲስ አበባ ክተማ አስተዳደር የአካባቤ ብክለት ቁጥጥር ደንብ ቁጥር *ሸ፭/፪ሺህ ዓ.ም»* ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል።
- ፪. <u>ትርጓሜ</u> የቃሉ አባባብ የተለየ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፣
  - ፩. «አስተዳደር» ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ጊዜያዊ አስተዳደር ነው።
  - ፪. «ባለስልጣን» ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ጊዜያዊ አስተዳደር የአካባበ, ጥበቃ ባለሥልጣን ነው።

ያንዱ ዋጋ Unite Price 15.50

REGULATION No 25/2007 ADDIS ABABA CITY GOVERNMENT ENVIRONMENTAL POLLUTION CONTROL REGULATIONS

Whereas, some so social and economic development endeavors may inflict environmental harm that could make the endeavors counter-productive;

Whereas, the protection of the environment, the safe guarding of human health and well being, as well as the maintaining of the living tings and aesthetic value of nature, in particular are the duty and responsibility of all;

Whereas, it is appropriate to eliminate or to mitigate pollution as an undesirable consequences on social and economic development activities.

Nowtherefore, in accordance with article 66/2 of Addis Ababa city government revised charter proclamation No. 361/2003 and article 29/2/F/ of the city master plan preparation, issuance and implementation proclamation No. 17/2004, the provisional government of Addis Ababa city here by issued this regulations as follows:

Part One General

1. Short Title

These regulations may be cited as "Addis Ababa City Government Environmental Pollution Control Regulation No.25/2007"

2. Definitions

Unless the context requires otherwise; in these regulations.

- "Government" means Addis Ababa city provisional Government
- "Authority" means the Addis Ababa city Government Environmental protection Authority.

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ 2 .ማ.ቁ. ፪ሽ.፱፻፵፫ Addis Negarit Gazeta P.O. Box 2445

- ፫. «አካባቢ» ማለት በመራት፣ በአካባቢ አየር፣ በአየር ሁኔታ እና በአየር ንብረት፣ በውሃ፣ በድምጽ፣ በሽታ፣ በጣኢም፣ በህያውያን፣ በማህበራዊ ጉዳዮች እና በስነ ውበት ሳይወሰን いとナタデ (D, 2,9" በስመ በተራጥሮአዊ አማካኝነት ተሻሽለው ወይም ተለውጠው የሚገኙ ነንሮች በጠቅላላ ያሉበት ቦታ፣ እንዲሁም መጠናቸው ወይም ሁኔታቸው፣ የሰው ወይም ሕያዋን ሁኔታን የሚነከ በጎ መስተ ኃብሮቻቸው ድምር ነው።
- Ö. «ብክሉት» ማስት በዚህ ደንብ ወይም አግባብ ባለው ሌላ ሕግ የተደነገገን ማንኛውንም ግዴታ፤ ማዕቀብ ወይም ገደብ ጥሶ የማንኛውንም አካባቢ ክፍል ቁሳዊ፤ ጨፈራዊ፤ መቀታታዊ፤ ንጥረ ነገራዊ፤ ሥነ-ሕይወታዊ ወይም ሴላ ባሕርድን በመሰወጥ የተፈጠረ፤ በሰው ጤና ወይም በጎነት ወይም ደግሞ በሴሎች ሕይውይን ላይ አደገኛ የሆነ ወይም አደገኛ ሲሆን የሚችል ሁኔታ ነው።
- ፩. «ኬሚካል» ማስት ኤስመንት ወይም ያልተቀላቀሰም ይሁን የተቀላቀለ ውሁድ፣ ወይም ተቀምሞ በሰው የተሰራ ወይም ደግሞ ከተልጥሮ የተገኘ ቁስ አካል ነው።
- %. «አየር» ማለት ተፈጥሮአዊ የሆነ የተለያዩ ጋዞች ቅልቅል ሲሆን በዚህ ደንብ ውስጥ ከመኖሪያ ቤት ውጭ ያለው አየር በሥራ ቦታ ሕዝባዊ ማልጋስት የሚሰጥበት ቦታ ያለው አየር ነው።
- %. «አደታኛ ነገር» ማለት በሰው ጤና ወይም በአካባበ, ላይ ጉዳት የሚያደርስ ጠጣር፤ ራሳሽ ወይም 21 ወይም ተክል፤ አንስሳ ወይም ረቂት ህዋስ ነው።
- ጀ. «አደታኛ ቆሻሻ» ማለት ተፈላኂታት የልለው ሆኖ በአካባቢ ወይም በሰው ደህንነት ወይም ጤና ላይ ጉዳት ያደርሳል ተብሎ የሚታመን ማንኛውም ነገር ነው።
- ፱. «ደረጃ» ማለት የአካባቢ የጥራት ወይም የብክለት መጠን መለኪያ መስራርት ነው።
- ፲. «ፌቃድ» ማስት በዚህ ደንብ መሠረት በጽሑፍ የሚሰጥ የብክስት ቁጥጥር ፌቃድ ነው።
- ፲፩. «የአካባበ. ብክለት» ማስት በአካባበ. ተፈጥሮአዊ ሁኔታ ላይ ለውጥ በማስከተል በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በሕይወት፣ በግንፀታዎች፣ ወይም በሰው ልጅ ተለምዶአዊ ኑሮ ላይ ጉዳት ማድረስ ነው።
- ፲፪. «በካይ» ማለት ፊሳሽ፣ ጠጣር ወይም ጋዝ የሆነ በቀጥታም ሆነ ቀጥተኛ ባልሆነ መንገድ፦
  - ሀ) ያፈፈብትን የአካባቢ ክፍል ጥራት በመስመጥ ጠቀሜታ የመስጠት አቅሙን የሚያንድል፤ መደም
  - ለ) በሰው ጤና ወይም በሌሎች ህያዋን ላይ ተናት የሚያደርስ ወይም ሊደርስ የሚችል መርዝን፣ ክርፋትን፣ ጨሪሮን፣ ዴምዕን፣ ንዝረትን፣ ሙቀትን ወይም ሌላ ክስተተን የሚያመነጭ ማንኛውም ነገር ነው።
- ፲፫. «ውሃ» ማስት የገጸ ምድርና የክርስ ምድር ውሃ ነው
- ፲፬. «ውልቀቅ» ማስት በውል ታስቦም ይሁን ሳይታሰብ በካይን ወደ ማንኛውም የአካባቢ ክፍል ውጪውር ነው።

- 3. "Environment" means the totality of all materials whereas in their natural state or modified or changed by human beings, their external spaces and the interactions which affect their quality or quantity and the welfare of human or other living things, including but not restricted to land, atmosphere, weather and climate, water, living things, sound, odor, taste social factor and aesthetics
- 4. "pollution" means any condition which is hazardous or potentially hazardous to human health, safety, or welfare or to living things created by altering any physical, radioactive, thermal, chemical, biological or other property of any part of the environment in contravention of any condition. Limitation or restriction made under these regulations and any other relevant laws.
- "Chemical" means an element or a compound whether by itself, or in a mixture or a preparation, whether manufactured or obtained from nature.
- "Air" in these regulations means the natural mixture of gases that are found out of home and include in areas where work is done.
- "Hazardous material" means any substance in solid, liquid or gaseous state, or any plant, animal or micro organism that is injurious to human health or the environment.
- "Hazardous waste" means any unwanted material that is believed to be deleterious to human safety or health or the environment.
- "Standard" means the measurement of environmental quality or environmental pollution.
- "License" means a written permit of pollution control issued pursuant to these regulations.
- 11. "Environmental pollution" means any change in the natural environment that directly or indirectly affect the life, construction, or day to day activities of human being.
- "Pollutant" means any substance whether liquid, solid, or gas which directly or indirectly.
  - (a) Alters the quality of any part of the receiving environment so as to affect its beneficial use adversely; or
  - (b) Produce toxic substances, diseases, objectionable odor, radioactive, noise, vibrations, heat or any other phenomenon that is hazardous or potentially hazardous to human health or to other living things.
- 13. "Water" means both surface and ground water.
- 14. "Release" means disposing of any pollutant in the environment in any way be it intentionally or otherwise.

- ፲፩. «ፍሳሽ» ማስት ተጣርቶ ወይም ሳይጣራ በቀጥታ ወይም ቀጥተኛ ባልሆነ መንገድ ወደ አካባቢ የሚለቀቅ ቆሻሻ ውሃ ወይም ሴላ ቆሻሻ ፊሳሽ ነው።
- ፲፮. «የአካባቢ ተቆጣጣሪ ወይም ተቆጣጣሪዎች» ማለት በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፪ መሠረት የሚሰየም አካል ነው።
- ፲፯. «ስው» ማስት የተልጥሮ ስው ወይም በሕፃ የስውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፡፡

E. የደንበ ተሪዳሚነት መሰን

- 8. BU 83.11 ነገር አና 1875 በክዮችን በማመንጨት (D.89" በማውጣት በአካባበ. ደህንነት ላይ ብክስት እና አሱታዊ ተፅዕኖዎችን ስ.ያስክትስ. 67.40 ተብለው na9.7001; ፋብሪካዎች P372: とうがいてすい ተቋማት፣ ኢንዱስትሪዎች፣ ሌሎች ደርጅቶች፣ መኖሪያ ቤቶችና መሰል የሰው ልጅ ተግባራት እና በካዩ ላይ ተፊዳሚ ይሆናል።
- ፪. ደንቡ ከመውጣቱ በፊት በጸደቁ ፕሮጀክቶትና በተቋቋሙ ድርጅቶች ሳይም ይህ ደንብ ተራጸሚነት ይኖረዋል። ዝርዝሩ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው የስፊጸጸም መመሪያ ይወሰናል።

Ö. 9009

ደንቡ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል።

- ፩. አካባቢን ከማናቸውም ብክለት መጠበቅ፣ ወይም መከላከል፣
- ፪. የአገሪቱ የአድንት ደረጃ አና አቅም በሚፈቅደው መጠን በአስተዳደሩ ውስጥ ብክስተን መከሳከልና በረጅም ጊዜ ማስወንድ የሚቻልበትን ሁኔታ መቀየስ፤
- ጀ. ማንኛውም ተግባር ብክስት የሚያስከትል መሆን አስመሆኑ በትድሚያ አየተጣራ እንዲካሄድ እና ብክስት በሚደርስበት ጊዜም የበሰጠ ጉዳት ከመድረሱ በፊት መፍቃት የሚቻልበትን ሁኔታ ማመቻቸት።
- ፱. በብክስት ምክንያት የደረሰውን ጉዳት በካዩ ወደቀድሞው ሁኔታ የሚመልከበትንና ለድርጊቱ ተጠያቂ የሚሆንበትን ሥርዓት መዘርጋት፤
- ፩. በአካባቢ ላይ ብክስት የማያስከትሉ ቴክኖሎጂዎችን መጠቀምን የሚያበረታታና ብክስትን ሰማስወገድ የሚረዱ ፌጠራዎችን ማግዝ።
- %. በፌዴራሱ መንግሥት ስለ አካባቢ ብክስት ቁጥጥር የወጣው አዋጅ ቁጥር ፫፻/፲፱፻፮፫ እና የአስተዳደሩ የአካባቢ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ተራጸጣ የሚሆኑበትን ምቹና ህጋዊ ሁኔታ መናጠር።

ክፍል ሁለት ስለ አካባቢ ደረጃዎች እና ብክለት ቁጥጥር

ስለ አካባበ, ደረጃዎች

፩. የአካባቢ ደረጃዎች፣ በጥራት ደረጃ፣ በቆሻሻ ማስወንድ ደረጃ፣ ወደ አየር በሚስቀቀ በካይ ነገሮች ደረጃ፣ በአደንኛ ነገሮች የአመራረት እና አደያዝ ሃደቶች ደረጃ እና በመሳሰሉት ይገልጸሉ።

- 15. "Effluent" means waste water, other fluid, treated or untreated, discharged directly or indirectly in to the environment.
- 16. "Environmental inspector or inspectors" means the body designated under article 12 of these regulations.
- "Person" means natural person or juridical person.

3. Scope of application

- These regulations shall be applicable to factories, commercial enterprises, educational centers, health institutions, industries, other enterprises, home & similar human activities and on polluters which generate & extracts hazardous material & on pollutant which is belived to harm & bring about negative impact over the environment.
- These regulations shall be applicable to approved projects and established enterprises prior to the issuance of these regulations. The details will be determined through directives to be issued by the authority.

4. Objectives

These regulations has the following objectives to:-

- Safeguarding or protecting the environment from any pollution.
- Design the condition to protect pollution and avoid it in the long run taking in to account the development & the capacity of the country.
- Render any activity with prior investigation whether or not it may pollute the environment and to adjust conditions in case where pollution sustained for severe materialize damage.
- Design a system as to how a pollutant reinstate the polluted to its original position and made him responsible for his activity for the damage caused as result of pollution.
- Keep and encourage the adoption of technologies free from pollution and creativities to eliminate pollution.
- Establish favorable & legal conditions for the implementation of environmental pollution control proclamation No 300/2002 enacted by Federal Government as well as land Environmental policies and strategies of the Administration.

Part-Two

Environmental Standards & control of pollution

5. Environmental Standards

 Environmental Standards are explained by quality standards, standards of waste disposal, standards of pollutants releases in to air, standards of production & control of hazardous materials and the like ፪. አስተዳደሩ የራሱን የአካባበ, ደረጃዎች አስኪያወጣ በፌዴራል መንግሥቱ አግባብንት በአላቸው መስሪያ ቤቶች የወጡ የአካባበ, ደረጃዎችን፣ ይህ ባልመጣበት ሁኔታ ደግሞ አግባብንት ባላቸው ዓለም አቀፍ ድርጅቶች የወጡ የአካባበ, ደረጃዎችን እንደ አግባብንታቸው መከበራቸውን ባለሥልጣን ይቆጣጠራል።

%. ስለ ጥራት ደረጃ

- ፩. አስተዳደሩ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፩ በተደነገገው መሠረት የጥራት ደረጃዎችን ስመወሰን ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መሠረት ያደርጋል።
  - ሀ) ለሰው ልጅ ጤንታት ለአካባበ, ደህንታት አንዲሁም ሰልዩ ልዩ አንልግሎቶች የሚውል አግባብ ያሰው የውሃ ጥራት ደረጃ፣
  - ለ) ለሰው ልጅ ሕይወትና ጤንነት፣ ለአንስሳትና ለተክሎች ደሀንነትና አርባታ ተስማሚ የሆነ የአየር ጥራት ደረጃ እና ወደ አየር የሚሰቀቁ ነገሮች ደረጃ፣
  - ሐ) ወደ አፈር የሚጨመሩ ኬሚካሎች ዓይነትና መጠን የሚወሰኑ የአፈር ደህንነትን የሚጠብቅ የአፈር ጥራት ደረጃ፣
  - መ) ለኢንዱስትሪ፣ ለግንባታ ቦታዎች፣ ለተሽከርካሪዎች ለአውሮፕሳኖች ለልዩ ልዩ መሳሪያዎች፣ ለንግድ ተቋማትና ለሴሎች ድምጽ አመንጭ ነገሮች የድምጹ መጠን ደረጃ፣
  - የአደገኛ ነገሮች አመራረትና አያያዝ ደረጃ፣
  - ወደ ውሃ አካላትና ወደ ፍሳሽ መስመሮች የሚለቀቁ የፍሳሽ ደረጃ፣
  - ሰ). ለአካባቢ ደህንነት እና ለሰው ልጅ ጤንነት የሚስማማ የሽታ መጠን ደረጃ፣
- ፪. የውዛ ጥራት ደረጃ ሰቤት ውስጥ አገልግሎት፤ ለኢንዱስትሪ፤ ለመዝናኛ እና እንደ አስራላጊነቱ ለሴሎች ተግባሮች ጥቅም ላይ የሚውል ውዛን የሚመለከት ይሆናል።
- E. የአየር ጥራት ደረጃ
  - ሀ) ሰሰው ልጅ ሕይወት ጤንነት እና ደህንነት አስራላጊ የሆነ ዝቅተኛ የአየር ጥራት ደረጃን፣
  - ለ) በሰው ልጅ ጤንነትና ሕይወት፣ በአንስሳትና በተክሎች ደህንነት እንዲሁም በንብረት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል የበካይ ነገሮች መጠንን፣
  - ሐ) ክኢንዱስትሪ፣ ክአደተኛ ነገሮች፣ ከሃይል ማመንጫ፣ ከተሽከርካሪዎች፣ ክአውሮፕሳን እና ከመሳሰስት የሚመነጩ አየር የሚበክሱ የበካይ ነገሮች መጠንን የሚወስን ይሆናል።
- ፴. የአንድ ነገር አደገኛ ደረጃ የሚወሰነው የነገሩን ዓይነት፣ መጠን፣ ያሰበትን ቦታና የአየር ንብረት ሁኔታ ከማምት ውስጥ በማስገባት ይሆናል።
- የፍላሽ ለአካባቢ ተስማሚነት ደረጃ
  - ሀ) ወደ ውሃ ወይም ወደ መሬት የሚደፋውን፣ የሚስቀቀውን፣ የሚቀበረውን ወይም ወደ ፍላሽ መስመር እንዲገባ የሚፈቀደውን ፍላሽ፣

2. The authority shall regulate the implementation of environmental standards enacted by relevant federal government offices until the administration enacts its owen standards. Incase where there is no standards enacted by federal government offices, the authority shall regulate the implementation of environmental standards issued by the concerned international organizations.

6. Quality standards

- As stated under articles 5 of these regulations, the Government shall determine quality standards based on the enumerated elements herewith.
  - (a) Relevant water quality standards that might be used for human welfare, environmental protection and different services.
  - (b) Air quality standards and quality standards of material released into air which is favorable to human health & life as well as the wellbeing and reproduction of animals & plants.
  - (c) Standards for the quality of soil which helps to determine the type and amount of chemicals applied to the soil.
  - (d) Standards for noise to determine the noise of industries, construction sites, motor vehicles, Airplane, various materials, commercial enterprises and other that can generate noise.
  - (e) Standards for production & control of hazards waste.
  - (f) Standards for the discharge of effluents into water bodies and sewage systems.
  - (g) Standards for the amount of odor which is favorable to environmental welfare & human health.
- Standards for the quality of water concerning quality of water that might be used to domestic purpose, industries, recreation & when necessary, for other functions too.
- 3. Air quality standards determined:-
  - (a) Minimum Air quality standards which are necessary for the wellbeing and human health.
  - (b) The amount of pollutant materials that causes harm to human life, health and wellbeing of animals and plants which may cause damage on the property.
  - (c) The amount of air pollutant that generates form industries, hazardous material, power generation, motor vehicles, airplanes and the likes.
- The standard of hazards things determined by considering its type, amount, the place where it exists and the ecosystem.
- 5. Standard for favorable effluents.
  - (a) The allowed quality of water that can be released or discharged or damped in to water or ground.

- ለ) በፍላሽ መስመር ተሰብስቦ በፍላሽ ማጣሪያ ጣቢያ ከተጣራ በኋላ ወደ ውሃ ወይም መሬት የሚስቀቀው ፍላሽ፣
- %. ፍላሽን ወደ ፍላሽ መስመር ስለመልቀቅ
  - ፩. ማንኛውም ፍሳሽ ወደ ፍሳሽ መስመር ለመልቀት የሚፌልግ ሰው በሕግ ስልጣን ከተሰጠው አካል ፌቃድ ካልተሰጠው በስተቀር የፍሳሽ መስመሩን መጠቀም አይችልም፣
  - ፪. ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የፍሳሽ የጥራት ደረጃዎች የማደሚለ ፍሳሽ ወይም ሴላ ነገር ወደ ፍሳሽ መስመር መልቀቅ ወይም ማስገባት፤ አንዲስቀቅ ወይም አንዲገባ ማድረግ የተከለከለ ነው።
    - ሀ) በፍላሽ ማጣሪያ ጣቢያ ሊጣራ የማይችል ወይም የማጣሪያ ጣቢያውን ሥራ የሚያውክ ወይም በማጣራት ዛደት ላይ ችግር የሚፈጥር ፍላሽ፣
    - ለ) ክፍላሽ ማጣሪያ ጣቢያ ተጣርቶ የሚመጣውን ፍላሽ የጥራት ደረጃ በመቀነስ ወይም በማንደል በመንግሥት የመጣውን ደረጃ እንዳያሟላ ያደርጋል ተብሎ የሚገመት ፍላሽ፣
    - ሐ) በራሱ ወይም ከሌላ ንጥረ ነገር ጋር በመዋሀድ መርዛማ ኬሚካል በማመንጨት በመስመር ጥገና ላይ በሚሰሩ ወይም ማንሆል ውስጥ ገብተው በሚሰሩ ሠራተኞች ላይ ጉዳት ያደርሳል ተብሎ የሚገሙት ፍላሽ፣
    - መ) በራሱ ወይም ክሌሎች ንጥረ ነገሮች ጋር በፍላሽ መስመር ወይም በማጣሪያ ጣቢያ ወይም የተጣራው ፍላሽ በሚስቀቅበት ውሃ እና አራር ላይ ጉዳት ያደርሳል ተነበው የሚገመት ፍላሽ፤
    - ሆ) የፍሳሹ ሙቀት ፍሳሹ ከመስመሩ ጋር በሚገናኝበት ቦታ ላይ ሲለካ ከ፱ ዲግሪ ሴንቲግሬድ የበሰጠ ፍሳሽ፣
    - ረ) የፍሳሹ ፒኤች ክሯ ነጥብ ሯ ካነስ ወይም ከ፲ ነጥብ ዜሮ የሚበልጥ ከሆነ፣
    - ስ) በፍሳሽ መስመር ውስጥ የሚቀጣጠል ወይም የሚፈካዳ ወይም መርዛጣ ወይም አደገኛ ጋዝ ወይም ትነት ያመነጫል ተብሎ የሚገመት
    - ሽ) ከ፩፻ ዲግሪ ሴንቲግሬድ በታች በሆነ ሙቀት ሲተኑ የሚችሉ ነገሮችን በውስጡ የያዘ ፍላሽ፣
    - ቀ) ዘይት፣ ጮማ፣ የተቃጠለ የሞተር ዘይት ወይም ሳሙና ነክ የሆነ እና ሌሎች መስመሩን ሊዘን የሚችሉ ወይም ማጣሪያ ጣቢያው በትክክል እንዳይስራ ሊያደርጉ የሚችሉ ነገሮች በውስጡ የያዘ ፍላሽ፣
    - በ) እንደ ሽንኩርት እና ድንች፣ ልጣው፣ እንጨት፣ ጠጠር፣ አሸዋ፣ ጨርቅ፣ አጥንት ድንጋይ መዘተ የመሳሰሉትን ጠጣር ነገሮች በውስጡ የያዘ ፍላሽ፣

በህግ ሥልጣን የተሰጠው አካል የፍላሽ መስመር ቅጥያ ሰማከናወን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ ስር ከተደነገገው በተጨማሪ ሌሎች ዝርዝር ቴክኒካዊ መስራርቶችንና አስፈላጊ የሆነ ሁኔታዎች ሲወስን ይችላል።

- (b) The amount of water released or discharged in to water or ground after being collected and distilled by the distillation center.
- 7. Discharging effluents in to sewerage system
  - Any person who wants to discharge effluents in to the sewerage system sha!! not use the sewerage unless licensed by the organs authorized by law.
  - It is prohibited to discharge or to put in to sewerage system effluents and other materials which fails complex effluents standard here with
    - (a) Effluents which are difficult to filter in the filtering center or challenges the activities of the center or creates a problem when the filtration under way.
    - (b) when the effluent is believed to minimize the quality of water produced by the filtration center and against the standards issued by the government.
    - (c) When it is / presumed that it cause/ harm to workers who maintain the channel or manhole as a result of generations of hazards chemicals by its own or when mixed with other elements.
    - (d) When it is believed/presumed to endanger sewerage system of filtration center or water and air when the effluent discharged, by its own or mixed with other elements.
    - (e) When temperature of the effluent becomes over 50 degree measured at the meeting place of the effluent & the channel.
    - (f) When the PH of the effluent is below 5.5 or above 10.0.
    - (g) When it is believed to generate flammable, or explosive, or poisons or hazardous gas or vapor in the sewerage line.
    - (h) Effluents containing substances which evaporate below 100° c.
    - Effluents containing oil , fats, or soapy substance which may block the channel or that affect the filtration center from performing well.
    - (j) Effluents containing solid such as wastes of onion or potato, wood, Sand, textile, bone and stone
  - In addition to the elements set for under subarticle 2 of this article, the organ authorized by law may determine other detailed technical requirements & necessary conditions in order to connect effluent channel.

5

- ፰. <u>አካባቢን መበከል የተከለከለ ስለመሆኑ</u>፣
  - ፩. በዚህ ደንብ መሠረት ፊቃድ ካልተሰጠ በስተቀር ማንኛውም ሰው
    - ሀ) ሰልዩ ልዩ አንልግሎት ከተወሰነው የጥራት ደረጃ ውጭ ውሃን በአንልግሎት ላይ ማዋል፣
    - ለ) አደባኛ ነባሮችን ፍላሽ፣ ቆሻሽን፣ ደረቅ ቆሻሻን ወይም ማንኛውንም በካይ ነባር በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ወደ ወንዝ ውዛ፣ ወደ ነርፍ መውረጃ ቦይ መድፋት ወይም መልቀቅ ወይም እንዲስቀቅ ማድረግ፣
    - ሐ) ስአየር ከወጣለት የጥራት ደረጃ በላይ በካይ ነገሮች ወደ አየር መልቀቅ፣
    - ማ) ስአልር ከመጣስት የጥራት ደረጃ በላይ ማንኛውንም በካይ ነገር ወደ አልር ውስጥ መጨመር ወይም መልቀቅ ወይም መድፋት ወይም መቅበር፣
    - ወ) በደረጃ ከተወሰነው መጠን በላይ ድምፅ ማውጣት፣
    - ረ) የአደገኛ ነገሮችን አመራረትና የአያያዝ ደረጃና መመሪያ መጣስ ወይም ሙተላሰፍ፣
    - ሰ) በደረጃ ከተወሰነው መጠን በላይ መጥር ሽታ እንዲኖር ማድረግ፣ አይቻልም፣
  - ፪. ማንኛውም ስው በይዞታው ላይ የተከማቹ ወይም የሚመረጡ ነገሮችን ወደ መንንድ፣ ወንዝ ወይም የጎርፍ መውረጃ በይ እንዳይገቡ ስመከላከል የሚያስችሉ አስፈላጊ የሆኑ ቅድመ ዝግጅቶችን የማድረግ ግዴታ አሰበት።
  - Ë. ባለስልጣን በማለሰቦች ቦታ ላይ የፌሰስ ወይም የተከማቸ ነገር በዝናብ ተጠርጎ ወደ መንገድ፤ ወንዝ ወይም የጎርፍ መውረጃ ቦይ ይገባል ብሎ ባመነ ጊዜ በባለንብረቱ ወጪ, አስፌላጊው መከላከያ ሥራ እንዲሰራ ሊያዝ ይችላል።
- <u>ወ. አደገኛ ነገሮች አመራረትና አደያዝ ሥራ ላይ</u>
  ለመሰማራት ስለሚያስፈልግ የምስክር ወረቀት፡-
  - ፩. አደገኛ ነገሮችን ለማምረት፣ ለማሸግ፣ ስማከማዡት፣ ለማንጓዝ፣ ወደ አስተዳደሩ ክልል ውስጥ ለማስገባት ወይም ወደ ውጭ አገር ለመላከ፣ ለመሸጥ ወይም ለመሰመጥ ወይም የመሳሰሉትን ተግባሮች ለማከናወን የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ከሚመስከተው የፌዴራሉ መንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም ክአስተዳደሩ አግባብ ደሰው አካል የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ወደዝ አለበት።
  - ፪. ማንኛውም ሰው በዚህ አንቀዕ ንዑስ አንቀዕ ፩ የተጠቀሰውን ማናቸውንም ተግባር በአስተዳደሩ ውስጥ ሰማካሄድ ከመጀመሩ በራት የተሰጠውን የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሰባለሥልጣን በማቅረብ መመዝገብ አሰበት። ዝርዝሩ ባለሥልጣን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
  - Ë. ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀፅ 30-ስ አንቀፅ (፪) የቀረበለትን የምዝገባ ጥይቁ ሕጋዊነት መርምሮ ከተቀበለው አመልካቼን መዝግቦ የምዝገባ ምስክር ወረቀት ይሰጠዋል።

- 8. Prohibition of Environmental pollution
  - Unless permitted by these regulations, it is prohibited to:
    - (a) Use water exceeding the limited quality standards for different activities.
    - (b) Release or putting hazardous materials, effluents, or solid wastes or any pollutant materials directly or indirectly into rivers or sewerage.
    - (c) Release pollutants into air exceeding the stetted air quality standards.
    - (d) Release, put or damp any pollutant materials into soil beyond the set standards of the soil.
    - (e) Release noises exceeding the limited standards.
    - (f) Violate or transcend standards & directive for the production & control of hazardous materials.
    - (g) Made bad odor available above the limited standards.
  - Every one shall take the necessary prior preparation to prevent the flow of materials stored & produced in his possession in to passages, rivers and sewerage channels.
  - The authority may order the performance of necessary preventive measures to be taken by the owner when it believed that materials released or stored in once possession entered to passages, rivers or sewerage channels.
- Permit required to engage in the production and management of hazardous material.
  - Every one who wants to perform the production, packing, storing, transporting, importing to the City or exporting, selling or exchange of hazardous materials shall have certificate of competency from the relevant/concerned federal government office or organ of the city.
  - Every one shall present and register his certificate
    of competency before the authority prior to his
    engagement in the city to any of the activities
    listed in sub-article 1 of this article.
  - The authority after evaluating the legality of the request of application of registration based on sub-article 2 of this article shall register & give certificate of registration when accepted.

- ፵. በዚህ አንታዕ ንዑስ አንታዕ ፭ በተደንገሙ በማናቸውም ተማበር ይህ ደንብ ከመዕደቁ በፊት የተሰማራ ማንኛውም ሰው ደንቡ በወደቀ በስድስት ወራት ጊዜ ውስጥ ከባለሥልጣን የብቃት ምስክር ወረቀት ማማኘትና መመዝንብ አለበት።
- I. መረጃ የመስጠት ማይታ
  - ö. በሥራው ጠባይ ምክንደት:-
    - ሀ) ፍላሽ ወይም ደረቅ ቆሻሻ ወይም ሌላ ጣንኛ ውንም አደገኛ ነገር ወደ ውዣ የሚደፋ ወይም የሚለቅ ጣንኛውም ሰው የተለቀቀ ውን ወይም የደፋውን ፍላሽ ወይም ደረቅ ቆሻሻ ወይም አደገኛ ነገር ዓይታት፣ መጠንና ይዘት፣
    - ስ) በካይ ነገሮችን መደ አየር የሚለቅ ማንኛውንም ስው የቡካይ ነገሮችን ዓይነት፣ መጠንና ይዘት፣
    - ሐ) ፍላሽ ወይም ደረቅ ቆሻሻ ወይም ሴላ ማንኛውንም አደንኛ ነገር ወደ አራር ውስጥ የሚደፋ ወይም የሚጨምር ወይም የሚቀጠር ማንኛውም ሰው የተደፋውን፣ የተሰቀውን፣ የተጨመረውን ወይም የተቀበረውን ፍላሽ ወይም ደረቅ ቆሻሻ ወይም ሴላ ማናቸውም አደንኛ ነገር ዓይነት፣ መጠንና ይዘት፣

 ው) ከተመሰነው ውጠን በላይ ድምጽ የሚያውነጭ ማንኛውም ሰው ስለድምጹ ውጠንና ሲያስኩትል ስለሚችለው ተጽእኖ፣

- ውጠ ነገ በታጠና አጠር 1.100 1.41

  በምንም ምክንያት ይሁን ሽታ እንዲልጠር
  ወይም እንዲናር ያደረገ ማንኛውም ሰው
  ስለሽታው ምንጭና ይዘት፣ ሳይዘንይ ሰባለ
  ሥልጣት ሪፖርት የማድረግ ግዶታ አሰበት።
  ዝርዝሩ ባለሥልጣት በሚያወጣው የአመራ ርና የቁጥፕር መመሪያ መሠረት ይወሰናል።
- ጀ. ባለሥልጣን አስፈላጊ በሆን ጊዜ ሁሉ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተዘረዘሩት መሬጸጣቸውን በተጠራጠረ ጊዜ በራሱ አንሳሽነት የመጠየቅና መረጃ የማግኘት መብት አለው።
- E. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ አና ፪ መሠረት ለባለሥልጣት መረጃ የሚሰጥ ማንኛውም ሰው የሰጠው መረጃ የተሟላና ትክክለኛ ስለመሆት የማረጋገጥ ኃላፊነት አለበት።
- ፬. ባለሥልጣን ከሚመለከታቸው ጋር በመተባበርና ይህን ደንብ ሳይታረን በነዮች ተገቢው ቴክኖሎጂ ወይም አሠራር በመከተል ወይም ሴላ አማራጭ በመውሰድ በአነባበ, ሳይ የሚያደርሱት ብክለት አንዲቀንስ ወይም አንዲወንድ ወይም ሙሉ በውሳሉ አንዲቆም መወሰን ይችላል።
- ፲፩. ስለአካባቢ ቤተ መንከረ-

፩. ባስ/ሥልጣን ከአካባቢ ጥበቃና ብክለት ቁጥጥር አንፃር ያሰበትን ሃላፊንት ለመመጣት እንዲችል በዚህ ደንብ መሠረት የአካባቢ ቤተ ሙከራ ያደራጃል።

- ጀ. በአካባቢ ቤተ ሙከራ ምርመራ ተደርጎ የተደረ ሰበት ሙያዊ የትንተና ውጤት በሕግ ፊት ተቀባይነት ያለው ይሆናል። ውጤቱ አጠራጣሪ መሆኑን የሚያስረዱ ተቀባይነት ያላቸው ምክንያቶች ሲቀርቡ ግን ምርመራው እንደገና አንዲካቴድ ሥልጣን ባለው የአስተዳደር ወይም የፍትህ ውሳኔ ሰጪ አካል ሲታዘዝ ይችላል።
- E. የአካባስ, ቤተ መነትራን የምርመራ ውጤት ምርመራ እንዲካቴድባቸው ከተፈቀዱ ንዳዮች ውጭ እና ይህንት ውጤት መመረት በማድረግ ውሳኔ ለመስጠት ሥልጣን ከተሰባቸው የአስተዳደር ወይም የፍትህ አካሎች ውጭ ማትረብ ወይም መጠቀም አይፈቀድም።

፲፪. ስለ አካባበ, ተቆጣጣሪ

፩. ባለሥልጣት የዚህን ደንብ ድንጋኔዎች ሰጣስ ፊዐም ለሥራው ባስፌስገው መጠን ብቃት ያሰው የአካባቢ ተቆጣጣሪ (ከዚህ በኋላ "ተቆጣጣሪ") ተብሎ የሚጠራ ይስይማል ፡፡

- 4. Every person engaged in any of the activities listed in sub-article 1 of this article, prior to the issuance of these regulations shall have certificate of competency & registration certificate with in six months of the issuance of these regulations.
- 10. Duty to provide information
  - 1. Everyone shall report to the authority immediately as a result of nature of his activities,
    - (a) The amount type and content of effluents or solid wastes or hazardous materials released or allowed to get in to water.
    - (b) The type, amount and volume of pollutant materials released in to air.
    - (c) The type, amount & volume of the released dumped or buried effluents, solid wastes or any hazardous materials in the soil.
    - (d) The frequency & impact of noises generated above the limit of noise.
    - (e) Source & volume of odor created or existed by any reasons.

The details shall be determined by a directive issued by the authority for implementation and control.

- The authority when necessary has a right to request information by its own initiative when it doubts the performance of those activities listed under sub-article 1 of this article.
- Every one who provides information to the authority as per sub article 1 & 2 of this article, shall be responsible to certify its comprehensiveness and correctness.
- 4. Without contradicting these regulations, the authority in cooperation with other concerned bodies may decide to minimize or to avoid or to stop pollution results from failure to adopt appropriate technology or method or other alternatives.

11. Environmental Laboratory

- The authority shall establish environmental laboratory based on these regulations in order to discharge its responsibilities in view of environmental protection and pollution control and able to give professional witness.
- The result of professional explanation achieved by a research in the laboratory shall be acceptable before the law. Where the situation justifies to do so, attributing to reasonable doubt, the competent government authority or the court may order repetition of the laboratory test.
- It is prohibited to use or bring environmental laboratory reports other than the allowed function or administrative or judicial organs authorized to render decision based on it.

12. Environmental Inspector

 The authority shall assign the necessary & qualified environmental Inspector here in after called Inspector, in order to execute the provisions of these regulations.

- ፪. ባለሥልጣት አያንዳንዱ ተቆጣጣሪ ፣ ተቆጣጣሪ ሆኖ መስየሙን የሚያስረዳ የመታወቂያ ወረቀት ይስጠዋል ፡፡ ተቆጣጣሪውም በሥራ ላይ ባለበትና በተጠየቀ ጊዜ የመታወቂያ ወረቀቱን መያዝ አና ማሳየት አለበት።
- ፫. ተቆጣጣሪው የዚህን ደንብ ዓላማዎች ፣ መርሆ ዎች እና ድንጋኔዎች በሥራ ለመተርጎም የሚያስችሉትን ሁኔታዎች ሁሉ ባስሥልጣኑ የማሟላት ኃላፊነት አለበት።
- Ø. የዚህን ደንብ ድንጋኔዎች አፈጻጸም በመከተል ማንኛውም ሰው የሚከተሉትን የመሬጸም ግዴታ አሰበት ፤
  - ሀ) በደንቡ መመረት ተቆጠጣራው ተግባሩን ለጣ ከናወን የሚያስራልጉት ናሙናዎች ወይም ሰንዶችና ሌሎች አግባብነት ያላቸው መረጃዎች ሲጠይቀው የመስጠት ወይም የጣቅረብ፣
  - ለ) ተቆጣጣሪው ደንቡን ለማስፈፀም የሚሰጠውን ማንኛውንም ትዕዛዝ የማክበርና የመፈፀም ፣
  - ሐ) ተቆጣጣሪው ሥራውን በሚያከናውንበት ጊዜ ያስማወክ ፣
- ፲፫. ስለአካባቢ ተቆጣጣሪ ሥልጣንና ተግባር፣ ተቆጣጣሪው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦
  - ሀ) በደንብ መመረት የተመዘገቡ እና ፈቃድ ያገኙ ነገሮች ሥፍራዎችን፣ ህንዓዎችን፣ ፋብሪካዎ ችን፣ ተቋማትን፣ ኢንዱስትሪዎችን፣ ፋብሪካ ዎችን ወይም ተሽከርካሪዎችን የመፈተሽ፣
  - ለ) ፊ.ቃዶች ፤ መዝገበች ፤ ስንዶች ፤ ወይም ሌሎች ነገሮች እንዲቀርቡለት ለመጠየት ወይም እነዚህን ለመቆጣጠር፤ ለመመር መር ወይም ቅጂ ለመውሳድ ፤
  - ሐ) የዚህን ደንብ ድን*ጋኔዎች ተግባራዊነት ለማ* ፈ*ጋ*ንሞ ምርመራዎችንና ቁጥዮሮች የማድረግ ፣
  - መ) አማባብነት ያላቸው ነገሮች ወይም ቁሶች ናሙና የመውሰድ ፣ ናሙናውን ስላብራትሪ ምርመሪ ወይም ትንተና የመላክ ፣
  - W) የዚህ ዴንብ ድንጋኔዎች በሚመስከታቸው የኢንዱስትሪ ፣ የፋብሪካ ፣ የንግድ መይም ሴሎች ተቋሞች አካባቢን ይበክላሉ የሚል ግምት ሲኖር በቦታው ተገኝቶ ቁጥጥር የማድረግ ፣
  - ፈ) የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች ሰመልጸምና ሰጣ ፈጋገጥ የሚያስልልን ሴሎች ቁጥጥሮችን የማከናወን ።
  - ስ) የዚህን ደንብ ድን*ጋጌዎች* ተላልፏል ብሎ ያመነበትን ሰው ለጥያቄ ወደ ባለሥልጣት እንዲመጣ መጥሪያ የመስጠት ፤
  - ሽ) ተስካባቢ ደረጃዎችና ተዛማጅ ግጹታዎች በሥራ ላይ መዋላቸውን የማረጋገጥ ፡፡
  - ጀ. የዚህ ደንብ ድን 2ኔዎች በመተላለፍ በአካባቢ ላይ ጉዳት አድርሰዋል ብሎ ሲያምን ተቆጣጣሪው ማንኛውንም ተሽከርካሪ ፤ የማምረቻ መሣሪያ ፤ ዕቃዎች ወይም ሌሎች ነገሮች ሊይዝ ወይም አንዲያሁ ሲያደርግ ይችላል።

- The authority shall issue an identity card for each inspector showing that one is assigned. The inspector shall have the identity card with him and show it when requested.
- The authority shall be responsible to fulfill conditions which help the Inspector to execute the objectives, principles and provision of these regulations in to effect.
- In view of the execution of the provisions of these regulations, every one shall have the duty to perform the following obligations.
  - (a) To provide or to bring before the inspector samples, documents and other relevant information's which are necessary to the inspector to perform his activity in accordance with the regulation.
  - (b) To respect and perform any order given by the inspector in order to execute the regulation.
  - (c) Not to disturb the inspector when discharging his duty.
- 13. Power and duties of environmental Inspector. The Inspector shall have the following power and duties:
  - Any time and without the need to show court order;
    - (a) To search places, buildings, institutions, industries, factories or motor vehicles registered and permitted in accordance with these regulations.
    - To require permits files, documents or other things or to regulate, investigate or to have a copy of these
    - (c) To perform investigation & regulation as to the execution of the provisions of these regulations.
    - (d) To collect samples from relevant things or objects and send them to laboratory investigation or analysis.
    - (e) To regulate at the scene when it is believed that those industries, factories, trade or other institutions which shall observe these regulations pollute the environment.
    - (f) To perform other regulatory activities in order to assure & execute the provisions of these regulations.
    - (g) To send a notice to a person to appear before him for request when it is believed that he has person violates the provisions of these regulations.
    - (h) To assure the application of environmental standards and related obligation in to effect.
  - The Inspector may seize or cause to be seized any motor vehicle, production Instruments, objects or other things when he believed that they damage the environment by violating the provisions of these regulations.

- ፫. ተቆጣጣሪው የዚህን ደንብ ድንጋኔዎች በሙተላ ሰፍ አካባቢን የበክስ ወይም አካባቢን ሲበክል መሆኑ የተደረሰበት ማንኛውንም ድርጊት አንዲቆም ስማድረግ ይችላል ፡፡ ድርጊቱ ተቋሙን የሚያዚጋ ከሆነ በጽሑፍ ውሳኔ የሚሰጠው ባለሥልጣኑ ይሆናል ፡፡ ባለሥልጣኑ የሚሰጠው ተቋሙን የመዝጋት ውሳኔ ተቋሙ የሚዘጋበትን ጊዜ መግስጽ አሰበት ፡፡
- Ø. ተቆጣጣሪው የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች በሙተላ ለፍ በአካባበ, ላይ የደረሰው ወይም የሚደርሰው በክለት የሚቆምበትን ሁኔታ በተመለከተ የማሻሻያ ማስታወቂያ ለማምረቻ ተቋሙ ወይም ለድርጊቱ ራዳሚ ሰው ለመስጠት ወይም አዲስ መግሪያ ወይም የደህንነት መጠበቂያዎች በተወሰነ ጊዜ ውስጥ እንዲተክል ወይም እንዲቋቋሙ ለማዘዝ ይችላል።

<u>ክፍል ሦስት</u> ስለ አካባቢ ብክለት ቁጥጥር ፣ ፌቃድና አስተዳደር

፲፬. ጠቅሳሳ

- ፩. የአካባቢ ብክሉት ቁጥጥር ፌቃድ በዚህ ደንብ ከዚህ በኋላ "ፌቃድ" የሚሰጠው ወይም የሚታገደው ወይም የሚስለከለው ወይም የሚሠረዘው ማንኛውም ሰው በአካባቢ ላይ ሲያደርስ የሚችለውን ብክለት ለመቀነስ ወይም ለማስወንድ ወይም ለመቆጣጠር ወይም ሰብክሰቱ መንስዔ የሆነው እንቅስቃሴ ወይም ተግባር እንዲቆም ለማስቻል ነው።
- ፪. በዚህ ደንብ መሠረት ፈቃድ እንዲይዝ የሚጠየ ቀው የተቋቋመበት ዓላማ ወይም የሥራ እንቅስቃሴ ወይም ድርጊት በአካባበ. ላይ ብክስትን እንዲሁም በሰው ልጅ አኗኗር፣ጤንነት እና ደህንነት ላይ ምክንያት አሱታዊ ተፅዕኖ የሚያስ ከትል ማንኛውም ሰው ነው።
- E. የፌቃድ አሰጣፕ በባለሥልጣን የሚከናወን ይሆናል። ባለሥልጣን ስስተሰጠ ፌቃድ ትክክ ሰኛና የተሟላ መረጃ የመያዝ ኃላፊነት አሰበት።
- ጀ. ፌቃድ የሚሰጠው ፣ የሚቃደሰውና ታግዶ ከሆነ ዕንዳው የሚነሳው በካዩ ያደረሰውን ብክስት በራሱ ወጭ የማስተካከልና የመነስ ኃላፊነት አለበት የሚሰውን መርህ በመከተል የአገልግሎት ክፍያ በመክፌል ይሆናል ፡፡
- የፌቃድ አንልግሎት ክፍያ መጠን በባለሥልጣኑ
  ተጠንቶ በከተማው ካቢኔ ይወሰናል::

፲፫. ፌቃድ ለመስጠት ስለሚያበቁ ሁኔታዎች

- ፩. ባለሥልጣ፦ ከዚህ በታች በተመለከቱት ሁኔ
  ታዎች መሠረት ፌቃዱን ይሰጣል።
  - ሀ) ሥራው ወይም ተግባሩ አዲስ እና የሚመ ስከተው ከሆነ የአካባቢ ተጽእኖ ማምገጣ ሪፖርት ሲቀርብ ፣
  - ለ) እንደየአማባቡ ለአካባበ, አስቸካ,ይ ሁኔታ አስ ተዳደር የተዘጋጀ ዕቅድ ከነማስፊጸሚያው ስልት ሲቀርብ ፣
  - ሐ) ፌቃድ ጠያቂው በአካባቢ ላይ ሲያደርስ ሰሚ ችለው ብክለት የማስወገጃ ወይም የመከላከያ ወይም የመተነሻ ርምጃዎች ለመውሰድ ፌታደኛ ሲሆንና ግጹታ ሲገባ ፤

- 3. The inspector may take measures to give up any activities which pollute or can pollute the environment by violating the provisions of these regulations. When the activity requires the closing of the institution, the authority shall decide in writing. The decision of the authority shall explain the time when the institution is closed.
- 4. The inspector may send adjustment notice to production institution or to a person to give up activities that pollute or may pollute the environment by violating the provisions of these regulations or order them to plant a new machinery or safety measures with in a certain period of time.

Part Three Environmental pollution, control permit & administration

14. General

- Environmental pollution control permit, here
  after refered as permit can be permitted, or
  suspended or prohibited or cancelled in order to
  minimize, avoid or regulate everyone who might
  pollute the environment or to stop the activities
  or function which causes pollution.
- Any person required to have the permit when the
  objective of its establishment or job activities or
  function pollute the environment or causes the
  negative consequences on the livelihood, health
  or well being of human beings.
- The authority is vested with the power to give the permit. It shall be responsible to have correct and comprehensive information as to the permit granted.
- 4. A permit shall be given or renewed and a suspension be canceled up on the payment of compensation by the pollutant for the damage he caused to the environment based on the principle "same shall pay the compensation."
- 5. Service charge for the permit shall be determined by the cabinet of the city

15. Conditions to grant permit

- The authority shall give the permit based on the conditions herewith.
  - (a) On submission of Environmental Impact assessment report for new jobs or activities/functions which shall required to present Environmental Impact Assessment report.
  - (b) When necessary, submission of the Emergency plan & its implementation strategy for the management of Environment.
  - (c) When the applicant is willing to eliminate, protect or minimize the possible pollution of the environment and enter to an obligation to that effect.

- ማ) በባለሥልጣ፦ ሲጠየቅ ተጨማሪ ማስረጃ ዎችን ሲያቀርብ ፣
- υ) አማባብነት ያላቸው ወንኖች ፌቃድ እንዲሰጥ የሚሰጡትን አስትያየት በማመዘነን ፣
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) /υ/ የተ መስክቱት ወንኖች ወይም አግባብነት ያላቸው የአካባቢው ነዋሪዎች ፣ መንግሥታዊ እና መንግሥታዊ ያልሆኑ መ/ቤቶች ስለሚወክሱበት ሁኔታ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል ፡፡
- ፫. ል.ቃድ እንዲሰጠው ያመስከተ ማንኛውም ሰው ጉዳዩ ሲ.ቃይ ቀርቦ ለባለሥልጣኑ የማስረዳት መብት አስው፡፡ በባለሥልጣኑ ከተጠየቀ ቀርቦ የማስረዳት ግዶታ አስበት ፡፡
- የፌቃድ ጥያቄው ፍላሽን ወደ ውሃ ሀብት ለመልቀቅ የሚቀርብ ሲሆን የሚከተሉት ከማምት ውስጥ መግባት አሰባቸው፡፡
  - ሀ) በሙዛው ወይም በሴሎች ሀብቶች ጥራት እና ደህንነት ላይ ሲክተል ስለሚችለው አሉታዊ ውጤት ፣
  - ለ) አስቀድሞ የተሰጡት ተመሳሳይ ፍቃዶች ፣ በተ መሳሳይ የውሃ ሀብት ወይም ሴሎች ተያያኘና ሀብቶች ላይ ያላቸው አሉታዊ ተጽእኖ ፣
  - ሐ) ፌቃድ በተጠየቀበት የውሃ ሀብት ላይ የውሃ ፍላጎት ያላቸው የውሃ ተጠቃሚዎች ላይ ሲያስክትል የሚችለው አሱታዊ ተዕእኖ ፣
- የፌቃድ ጥያቄው ትንትን ወይም ጭስን /በካይ ነገር/ ወደ አየር ለመልቀቅ የቀረበ ሲሆን የሚከተሉት ሁኔታዎች ከግምት ውስጥ መግባት አሰባቸው።
  - ሀ) በአካባቢ የአየር ጥራት ላይ ሲያስክትል ስለሚችለው አሉታዊ ውጤት ፣
  - ለ) አስቀድሞ የተሰጡ ፌቃዶች በአካባቢው አየር ላይ ያላቸው ወይም ያሳደሩት ተጽእኖ ፣
  - ሐ) በአካባቢው ያሉ ነዋሪዎች ፣ ኢንዱስትሪዎች ወይም የንግድ እንቅስቃሴዎች ፍላጎቶች ፣
- ፲፮. <u>የራቃድ ማመልክቻ እና መረጃዎች</u> አቀራረብ ሥርዓት
  - ፩. ባለሥልጣ፦ ለአያንዳንዱ ፌቃድ ሲሰጥበት ለሚገባው ጉዳይ ራሱን የቻለ የማመልክቻ ቅጽ ያዘጋጃል ፡፡
  - ፪. ማንኛውም ሰው ፊቃድ ስማግኘት ባለሥልጣኑ ባዚጋጀው ስንዳዩ አግባብነት ባለው መንጠረኘር የተመለከተውን የማመልክቻ ቅጽ በመሙላት ስባለሥልጣኑ ያቀርባል ፡፡
  - ፤. በዚህ ደንብ መሠረት ፊቃድ እንዲሰጠው የሚጠይቅ ማንኛውም ሰው እንደሚጠይቀው የፌቃድ ዓይነት ፤ ሲያሟላ የሚገባው ሁቴታና ሲያቀርብ የሚገባው መሠረታዊ መረጃ አንደ ተጠበቀ ሆኖ ከሚያቀርበው ማመልክቻ ጋር ፤
    - ሀ) ኢትዮጵያዊ ከሆነ ተገቢው የኢንቨስትመንት ፊቃድ ፣
    - ስ) የቅርብ ጊዜ /ሁስት/ ጉርድ ተመሳሳይ ፎቶ ግራፍ ፣
    - ሐ) የሙሞ አገር ዜጋ ክሆነ የኢንቨስትመንት ፊቃድና የመኖሪያ ፊቃድ ፣

- (d) Present other additional documents when required by the authority.
- (e) Evaluating the suggestion to grant the permit of other relevant parties
- 2. The authority shall determine by a directive as to the representation of local community, governmental and non-governmental organizations and relevant parties indicated in sub-article 1/E/ of this article.
- Any applicant for the permit has a right to appear and explain to the authority on the date assigned to here his case: when required by the authority to do so, the applicant shall have the obligation to appear and explain before him.
- When the request of the permit is to discharge effluent to water resources, the following shall be taken in to consideration.
  - (a) Its negative impact on the quality & safety of water and other resources.
  - (b) The negative impact of prior permits over similar water resources and other related resources
  - (c) The negative impact over those who have interest over the water which is subject to the permit requested
- When the permit request is to discharge vapor or smokes/pollutant/ in to air, the following conditions shall be taken in to consideration.
  - (a) Its negative impact/over the Environmental air quality.
  - (b) Impacts of prior permits over the Environment.
  - (c) The interest/of the community, industries or trade activities in that locality.
- 16. Application and Information of permit procedure.
  - The authority shall prepare the formal for each activities that requires permit.
  - Any person who apply for permit shall fill and return to the authority the relevant form indicated in the schedule.
  - without prejudice to the type, condition and information expected from each applicant, any applicant for permit under these regulations in addition shall present;
    - (a) Investment permit/for Ethiopian Applicant.
    - (b) Two partial identical recent photos
    - (c) Investment and resident permit for foreigners

- መ) አመልካቹ ማህበር ከሆነ እንደ አማባብንቱ፣
  - ö. የምዝገባ ምስክር ወረቀት ፣
  - ጀ. የማህበሩ የመመስረቻ ጽሑፍና የመ ተዳደሪያ ደንብ ፣
  - ጀ. የማህበሩ የበላይ ኃላፊ የትርብ ጊዜ ሁለት ጉርድ ተመሳሳይ ፎቶ ግራፍ መያያዝ አለበት ።
- ው) አመልካቹ የመንግሥት ተቋም ወይም የልጣት ድርጅት ከሆነ ፣
  - ተቋሙ የተቋቋመበት የጣቋቋጣያ
     ሕግ፣ እና
  - ፪. የተቋሙ የበላይ ኃላፊ የቅርብ ጊዜ ሁለት ጉርድ ተመሳሳይ ፎቶ ግራፍ መያያዝ አለበት ፡፡

፲፯. ፌቃዱን ስለመስጠት ወይም ስለመከልከል

1

- ፩. ባለሥልጣን በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፮ መሆረት የቀረበሉትን የፌቃድ መጠየቂያ ማመልክቻና መረጃዎች እንዲሁም በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፭ የተመስኩተትን ሁኔታዎች ከ7መገመ በኃላ ፌቃዱ ሲሰጥ የሚገባው መሆነ ሲያረጋግጥ እና ሲወስን ማመልክቻ በቀረበ በ ፲፭ ቀናት ውስጥ ፌቃዱን ለአመልካቸ ይሰጣል ።
- ጀ. ባለሥልጣን በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፮ እና አንቀጽ ፲፭ መሠረት የቀረበለትን የፌቃድ መጠየቂያ ማመልከቻ ፤ መረጃዎች እና ሁኔታዎች ሲገመግም ያልተሟሉ ጉዳዮች ካጋጠሙት ይህንን አንዲያሟላ ማመልክቻው በቀረበ በ፲ ቀናት ውስጥ ለአመልካቹ በጽሑፍ ይገልጽስታል ።
- ፱. ባለሥልጣን ያቀረበለትን ማመልክቻ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፮ እና ፲፭ መሠረት መረጃዎችን እና ሁኔታዎችን ከንመንመ በኃላ ጥያቄውን ያስተቀበሰው አንደሆነ ያልተቀበሰበትንና ፌቃዱን የክስክሰባትን ምክንያት በመግለጽ ስአመልካቹ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ በጽሑፍ ያሳውቃል።

፲፰. ስለፌቃዱ ጊዜና ዕድሳት

- §. ፌቃዱ ጸንቶ የሚቆየው ስአንድ ዓመት ብቻ ይሆናል ፡፡
- ጀ. የተሰጠው ፌቃድ በየዓመቱ መታደስ አለበት።
- Ё. ፌቃዱ እንዲታደስስት የሚጠይቅ ባለፌቃድ አመልካች እንደ አማባቡ የአካባቢ ተቆጣጣ ሪውን ሪፖርት ከማመልክቻው ጋር አያይዞ አንዲያቀርብ ሲጠየቅ ይችላል ።
- ፴. የፌቃዱ አድግት ሲከስከል የሚችልባቸውን ዝርዝር ሁኔታዎች ባለሥልጣት በመመሪያ ይወስናል ፡፡
- ል.ቃዱ ሲ.ታደስ የአንልግሎት ክፍያ በባለ ል.ቃዱ ይክልላል ፡፡

፲፱. ሬ.ቃድ ስለማገድ

- ö. ፊቃዱ የተሰጠው ማንኛውም ሰው ፣
  - ሀ) ፊ.ቃዱ ከተሰጠበት ሁኔታ አንጻር ሲ.ሚሉ የሚገባቸውን ሁኔታዎች አማ ልቶ ያልተነኘ እንደሆነ፤

- (d) If the applicant is an Association: its shall present.
  - 1. Registration certificate
  - Memorandum and article of Association.
  - Two partial identical recent photos of the head of the Association
- (e) For governmental and non-governmental applicants:
  - 1. Establishment Law and
  - 2. Two partial identical recent photos of the head of the institution.

17. Power to grant or reject permit

- The authority shall grant the permit with in 15 days commencing from the date of receipt of the request,
  - Where the authority recognizes & decides to give the permit after the evaluation of the application & information pursuant to article 16 as well as the conditions under article 15 of these regulations.
- The authority shall inform the applicant in writing within 10 days un fullfilled conditions and information which the authority discovered while evaluating the application as per article 15 & 16 of these regulations.
- 3. The authority shall inform in writing the applicant the rejection of the application with in the period stated in sub-article 1 of this article, where it finds the documents un acceptable in evaluating pursuant to the conditions and information provided in article 15 and 16 of these regulations.

18. Duration & Renewal of permit

- 1. The permit remains valid for a year.
- 2. The permit shall be renewed every year.
- The applicant for renewal of a permit may be requested to submit the report of the environmental inspector together with the application.
- The authority shall determine the detailed conditions for rejection or renewal of permit through directives.
- The permit holder shall pay service fee for renewal.

19. Suspension of permit

- 1. A permit can be suspended where the holder:
  - (a) Fails to fulfill the conditions expected of him.

F TOPP HOLDING

- ለ) ባለሥልጣኑ የሚጠይቃቸውን መረጃ ዎች በወቅቱና በትክክል አሟልቶ ያልተንኘ እንደሆነ ፣
- ሐ) በማንኛውም ሴላ ሁኔታ ይህን ደንብ ወይም ደንቡን ሰማስፊጸም የወጣውን መመሪያ የጣስ አንደሆነ ባለሥልጣነ ጉድስቶቹ አስኪስተካከሉ ፌቃዱን አግዶ ማቆየት ይችላል ፡፡
- ፪. ዹቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሲታገድ ባለሥልጣት ፌቃድ የታገደበትን ምክንያትና በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ባለፌቃዱ ጉድለቶቹን ለማስተካከል ሲወሰድ ስለሚገባው አርምጃ ሰባለፌቃዱ በጽሁፍ ያስታውቃል።
- ጀ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት የጽሁፍ ማስታወቂያ የደረሰው ባለፌቃድ በማስታወቂያው በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ጉድስቶቹን የማስተካከል ንዴታ አለበት።

<u>ሸ. ፌቃድ ስለመስረዝ</u>

- ፩. በዚህ ደንብ መሠረት ፌቃድ የተሰጠው ማንኛ ውም ሰው በባለሥልጣኑ በአንቀጽ ፲፯ መሠረት ፍቃዱን የሚሰርዘው፣
  - ሀ) ፌቃዱ የተሰጠው ወይም የታደሰው የሀሰት ወይም የተጭበረበረ መረጃ በማቅረብ ወይም በሕገ-ወጥ መንገድ መሆኑን ሲያረጋግጥ፣
  - ስ) ፌቃዱ የተሰጠበትን ሥራ ያቆመ እንደሆነ ወይም ፌቃዱ የተሰጠበት አሳማ ያበቃ እንደሆነ፣
  - ሐ) ልቃዱ ሲታገድ ልቃዱ የታገደበትን ሁኔታ በአንቀጽ ፲፱ መሠረት በወቅቱ ያላሟላ እንደሆነ፣
  - ማ) ተደ*ጋጋሚ የፌቃድ ዕነጻ* ጥፋቶች የፌጸመ እንደሆነ፣ ባለሥልጣን በዚህ ደንብ አንቀዕ ፲፰ መሠረት የተሰጠውን ፌቃድ ይሰርዛል።
- ፪. ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (፩) በተገሰፁት ምክንያቶች ፌቃድ የመሰረዝ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት ባለፌቃዱን በደብዳቤ ጠርቶ ስስንዳዩ ሀሳቡን በጽሁፍ እንዲያቀርብ ያደርጋል። ማስጠንቀቂያው የደረሰው ባለፌቃድ ማስጠንቀቂያው በደረሰው በ፴ ቀናት ውስጥ ስስንዳዩ ያለውን ሃሳብ በጽሁፍ ሰባለሥልጣን ለማቅረብ ይችላል።
- ፫. ባለፌቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ሃሳቡን ካሳቀረበ ወይም በያቀርብም ምክንያቱ በቂ ሆኖ ካልተገኝ ባለሥልጣት ፊቃዱን ስዘለቂታው ይሰርባል።

- (b) Fails to provide correct & timely information when requested by the authority.
- (c) In any circumstance violates these regulations and other directives issued to the effective implementation of these regulations until corrective measures are introduced.
- When the authority suspends the permit as per sub-article 1 of this article, it shall provide written notice to the permit holder about the reasons of the suspension and the corrective or adjustment measures to be taken within a certain time.
- A permit holder who receives the written notice as per sub-article 2 of this article, shall take the adjustment or corrective measures with the specified time.

20. Cancellation of permit.

- The authority shall cancel the permit as per article 17 of these regulations;
  - (a) Where the permit or renewal were granted as result of mischief, forgery, falsified information or illegal ways;
  - (b) Where the activities or the objective for the permit ceased.
  - (c) In case of suspension failure of the permit holder to take timely corrective or adjustment measures as per article 19 of these regulations,
  - (d) Where the permit holder performs cause of suspension activities repetitively.
- The authority, before rendering decision of cancellation of permit as per sub-article 1 of this article, shall notify the permit holder and receive his written opinion. The permit holder who receives a notice may provide the authority his written opinion about the issue within 30 days.
- The authority permanently cancels the permit where the permit holder fails to provide its opinion or provides insufficient reasons as per sub-article 2 of this article.

1150 16.1

ስለ ልዩ ልዩ ኃላፊነቶች

ኛ፩. ስለ አስተዳደራዊ ውሳቴዎች እና ይ**ግ**ባኝ

- ፩. ባለሥልጣን በተጥታ ወይም በተቆጣጣሪዎች አማካኝነት የአካባበ, ብክስት እንዳይኖር ወይም ብክስት የሚያስከትል ተማባር እንዳይጀምር ወይም እንዳይቀዋል ወይም የአካባበ, ብክስት የሚያስከትለው ድርጊት እንዲቆም ወይም የአካባበ, ብክስት የሚያስከትለው ወይም ሲያስከትል የሚችለው አደገኝ ነገር እንዳይመረት ወይም እንዳይንተሳተስ ወይም እንዲወገድ ወይም በጥንቃቴ እንዲያዝ በማንኛውም ሰው ላይ ውሳኔ ለመስጠት ወይም የቁጥጥር እርምጃ ለመውሰድ ሥልጣን አለው።
- ጀ. በማናቸውም የባለሥልጣን አካል በተወሰነ ውሳኔ ወይም በተወሰደ አርምጃ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ሰው ውሳኔውን ወይም አርምጃውን ተግባራዊ አድርጎ ውሳኔው በተሰጠው በ፲ ቀናት ውስጥ ሰባለሥልጣን ሥራ አስኪያጅ ይግባኙን ለማቅረብ ይችላል።
- Ë. ስባለሥልጣን ሥራ አስኪያጅ የቀረበስትን የይማባኝ ማመልክቻ ከመረመረ በኋላ ውሳኔውን ወይም የተወሰደውን አርምጃ በማጽናት፤ በማሻሻል ወይም ውድቅ በማድረግ በ፲፭ የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ለመስጠት ይችላል።
- Ö. ውሳኔው ወይም የቁጥጥር እርምጃው የዚህን ደንብ ድንጋኔዎች አፌጻጸም ያልተከተለ ሆኖ ሲገኝ ባለሥልጣን በዚህ ምክንያት በተበዳዩ ላይ ሰደረሰው ጉዳት ተጠያቂ ይሆናል።
- ፟6. የባለሥልጣን ሥራ አስኪያጅ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል። ሆኖም በተሰጠው ውሳኔ ላይ ቅሬታ ያለው ወንን ጉዳዩን ሥልጣን ባለው ፍ/ቤት እንዲታይለት ሲያቀርብ ይችላል።

ሸጀ. <u>ስለ ፍት</u>ሐብሔር ኃላፊነት

- ፩. ማንኛውም ሰው የዚህን ደንብ ድንጋኔዎች በመተላሰፍ ወይም በመጣስ በአካባቢ ላይ ለሚያደርሰው ብክስት አና/ወይም በሰዎች ደህንነት፣ አኗኗር እና ቁሳዊ ጥቅሞች ላይ በብክስቱ ምክንያት ለሚያደርሰው ጉዳት አንደቅደም ተከተሉ፦
  - ሀ) አካባቢውን ከብክለቱ በፊት ወደነበረበት ሁኔታ በራሱ ወጪ የመመለስ፣ አና/ወይም
  - ለ) በሰ*ዎች ወይም በጥቅሞቻቸው ላይ ብክስቱ* ይደረሰው*ን ጉዳት የመ*ዛስ ፣ ኃላፊ*ነት* አለበት፡፡
- ጀ. ከአካባበ, ብክስት ጋር የተገናኘ ጉዳይ የቀረበስት የፍትህ ተቋም ዋናውን የኃላፊነት ጥይቄ አልባት ከመስጠቱ - በፊት፤ የብክስቱን ድርጊት በካዩ አንዳይጀምር ወይም አንዳይቀዋል ወይም ብክስት ይከኩተለው ድርጊት አንዲቆም ትዕዛዝ ለመስጠት ይችላል።

PART-FOUR

21. Administrative decisions and Appeal

- The authority is authorized to decide or take regulatory measures against any person directly or through its inspectors to avoid the very existence or beginning or continuity of environmental pollution or to stop activities that may cause pollution or to stop the production and transportation of hazardous materials or to avoid & hold them carefully.
- Any person dissatisfied by the decision or measure taken by the body or the authority shall per-form it and may appeal to the general manager of the authority within 10 days commencing from the date so he notified.
- The general manager of the authority after evaluating the appeal may up hold or amend or reject decision or measures taken within 15 .days.
- The authority shall be responsible for the damage sustained by the appellant as a result of the decision or measures taken against the provisions of these regulations.
- The decision of the general manager shall be final. However, any person dissatisfied by the decision may take the case to the court having jurisdiction.

22. Civil liability

- Any person who transcends or violate the provision of these regulations shall be liable for the pollution of the environment and/or for damages sustained over the well being, life and material as a result of pollution in its order of priority.
  - a) To reinstate the environment to its former or original situation by his cost.
  - To compensate damages caused on persons and their interest as a result of pollution.
- The judiciary, before determining the liability, on the case brought before it, may order suspension or injection order over the activities that causes pollution.

ሸደ. ስለወንጀል ኃላፊነት

የዚህ ደንብ ድን*ጋጌዎች የተላሰል ማንኛውም ሰው* አግባብ ባለው የፌዴራል *መንግሥት ሕግ ወይም* ወንጀለኛ መቅጫ ሕግ መሠረት ይቀጣል።

- <u>ሸጀ. ከአካባቢ, ተቆጣጣሪዎች ጋር በተገናኘ ስለሚፊጸሙ</u> ዋፋቶች
  - ፩. የሚከተሉትን ድርጊቶች የፊጸመ ጣንኛውም ሰው ጥፋተኛ ነው፣
    - ሀ) ተቆጣጣሪው በዚህ ደንብ *መሠረት* ማጹታውን እንዳይሬጽም ማጓተት ወይም ማወክ፣
    - 1) UHLU ደንብ Jow Lit ተቆጣጣሪው የሚሰጠውን የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች የተሳስኔ. ማንኛውም ሰው አማባብ ባለው 96,8.6.6 0039 pij. 27 (D. 8.90 ወንደለኛ மைழ்வு 7 oowii. *ማናቸውንም* ያርሐ 7.6471 08.90 አስፊላጊ ሁኔታ አለመሪ ፀም፣
    - ሐ) ይህ ደንብ በሚፈቅደው መሠረት ተቆጣጣሪው ወደ ሥፍራው ወይም ወደ ቅጥር ግቢው ወይም ወደ ሕንዓው አንዳይጥ መከልከል፣ ወይም ፌቃድ ያገኙ ተቋማት፣ ኢንዱስትሪዎችን፣ ፋብሪካዎችን አና ተሽከርካሪዎችን አንዳይፌትሽ ማድረግ፣
    - ው) በተቆጣጣሪ ሲያያቸው የሚፌልጋቸውን
       መዛግብት ወይም ሴሎች ነገሮችን
       ስማሳየት ፌቃደኛ ሆኖ አስመንኘት፣
    - መ) በዚህ ደንብ መሠረት ማንነቱንና አድራሻውን እንዲገልጽ በተቆጣጣሪው ሲጠየቅ አስመናገር ወይም የተሳሳተ ስምና አድራሻ መንገር፣
    - ረ) ተቆጣጣሪውን ማሳሳት ወይም ስተቆጣጣሪው የተሳሳተ መረጃ መስጠት፣
    - ሰ) በዚህ ደንብ መሠረት በተቆጣጣሪው የተሰጠን የማሻሻያ ትእዛዝ አለመራፀም፣
  - ፪. በዚህ አንቀዕ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከቱትን
    ጥፋቶች የፌዐመ ማንኛውም ሰው አማባብነት
    ባለው ሕግ መሠረት ይቀጣል።

ሸሯ. <u>ከመዝንብ አያያዝ ጋር የተገናኙ</u> ጥፋቶች

- §. ማንኛውም ሰው፡-
  - ሀ) ስለሚያካሂደው ሥራ እንቅስቃሴ፣ ምርት ተረል ምርትና በምርት ሂደቱ ስለሚል ጠረው ቆሻሻ አያያዝ አወጋንድ ሁኔታ የሚገልጽ መዝንብ ወይም መረጃ ካልያበ፣
  - ለ) ማናቸውንም መረጃ በተጭበረበረ ሁኔታ ከቀየረ፤ በዚህ ደንብ መሠረት ጥፋተኛ ነው፡፡
- ፪. በዚህ አንታዕ በንዑስ አንታዕ ፩ የተመለከተትን ጥፋቶች የፈመመ ማንኛውም ሰው አማባብነት ባለው ሕግ መሠረት ይቀጣል።

23. Criminal liability

Any person who violates the provisions of these regulations shall be punished by the relevant federal laws or penal code.

- 24. Offenses relating to environmental Inspectors.
  - Any person shall be liable when he/she commits either of the following offences.
    - cause delaines or became an obstacle to the inspector while discharging his obligation under these regulations.
    - Failure to comply with any law full order or necessary requirements of the inspector as per these regulations.
    - c) Refuse an inspector entry in to any and or premise or in to buildings or refuse the search permitted institutions, industries, factories or motor vehicles as per these regulations.
    - d) Become unwilling or hinders record or other things which the Inspector requires.
    - Withhold or mislead his identity address when requested by the Inspector as per these regulations.
    - f) Mislead or provide the Inspector with wrong information.
    - g) Failure to comply with the adjustment measures proposed by the inspector as per these regulations.
  - Any person who commits any offences under sub-article 1 of this article, shall be punished by the relevant federal laws.
- 25. Offences relating to record
  - Any person who committees an offence pursuant to these regulations, when he/she
    - Fails to hold record & information's as to the activities, production, wastes, and control & holding of wastes produced in the production process.
    - b) Alters any information.
  - Any person committees any of the offences listed in sub-article 1 of this article shall be punished by the relevant laws.

<u>ቖ፮. ከአደገኛ ነገሮች ጋር በተገናኘ ስለሚፈፀሙ ጥፋቶች</u>

- ፩. የሚከተሉትን ድርጊቶች የፌፀመ ማንኛውም ሰው ጥፋተኛ ነው፡-
  - ሀ) አደገኛና ጎጂ ቁሶችን፣ የምርት ሂደትንና ቆሻሻ በአግባቡ አለመያዝ፣
  - ለ) ስለቆሻሻው ወይም ኬሚካሉ ወይም አደገኛ ሂደት ሴሎች ቁሶች ምንነት አያወቀ የተሳሳተ ነገር መፃና፤
  - ሐ) ስስቆሻሻው ፣ ስለኬሚካሉ ወይም አደገኛ ድርጊት ወይም ነገር መረጃ መደበቅ ወይም መከልከል፣
  - ø) ስሕንወጥ የቆሻሻ ወይም የኬሚካል ወይም አደንኛ ድርጊት ወይም እንቅስቃሴ øተባበር፣
- ፪. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀፅ /1/ የተመለከቱትን ጥፋቶች የፈፀመ ማንኛውም ስው በፌዴራል መንግሥት ስዚሁ ጥፋት አማባብንት ባለው ሕግ መሠረት ይቀጣል።

<u>ሸ፯. አቤቱታ የማቅረብ መብት</u>

- ፩. ነገሩ የሚመለከተው መሆኑን ማስረዳት ሳይጠበቅበት፣ ማንኛውም ሰው በአካባበ. ላይ ጉዳት አድርሷል ወይም ጉዳት ሲያስክትል የሚችል ተግባር እየፌፀመ ነው በሚለው በማን ኛውም ሰው ላይ ሰባለሥልጣኑ መረጃ የመስጠት ወይም አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው።
- ፪. ባለሥልጣ፦ በሰላሳ ቀናት ውስዋ ለቀረበው መረጃ ወይም አቤቱታ ውሳኔ ካልሰጠ ወይም አቤቱታ አቅራቢው በውሳኔው ካልተስማማ፣ ውሳ ኔው ከተሰጠበት ወይም የሚሰጥበት የጊዜ ገደብ ካለፈበት አንስቶ በስድሳ ቀናት ውስጥ ሥልጣን ሳለው ፍርድ ቤት ክስ መመሥረት ይችላል።

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

ሸጀ. <u>ስለማበረታ</u>ቻ

ብክስት ለመከላከል ወይም መጠታን ለመቀነስ በሚያስችል ዘይ መጠቀም ለሚጀምር ለማንኛውም ነባር ድርጅት የሚሰጥ ማበረታቻ የአካባቢ ብክስት ቁጥር አዋጅ ቁጥር ፫፻/፲፱፻፲፰ን ለማስፊፀም በፌዴራል መንግሥት በሚወጣው ደንብ አግባብ ይወሰናል።

<u> ሸጀ. ስለአካባቢ አስቸኳይ ጉዳዮች</u>

- ፩. ከፍተኛ እና አደንኛ የአካባቢ ብክለት በመድረሱ ወይም ለመድረስ ተቃርቧል የሚያሰኝ በቂ ምክንያት ሲኖረው ባለሥልጣት ከአስተዳደሩ ጋር በመመካከር አስቸኳይ ሁኔታው ለሕዝብ አንዲባለፅ የማድረግ ግዲታ አለበት።
- ፪. ማንኛውም ሰው በሚያካሂደው የሥራ አንቅስቃሴም ይሁን በተቋሙ የሥራ ባህርይ ወይም አደገኛ ነገሮች ምክንያት ከፍተኛና አደገኛ የአካባቢ ብክስት ሲከተል ቢችል ይሆንት ለመከላከል፤ ለማስወንድ፤ ለመቀነስ፤ ወይም ለማሻሻል የሚያስችል የአደጋ ጊዜ ዕቅድ ሲኖረው ይንባል። የዕቅዱም ብቃት አንዲገመንም በየጊዜው ለባለሥልጣት ማቅረብ አለበት።

- 26. Offenses relating to hazardous material.
  - Any person shall be liable if he commits the following offences
    - Fails to hold hazardous or chemicals or harmful objects, production process & wastes properly
    - Knowing about wastes or chemicals or nature of harmful activities but acts the contrary.
    - Fails to provide or prohibit information as to wastes, chemicals, harmful things or activities.
    - d) Cooperates with illegal activities or wastes, or chemical or harmful things or activities.
  - Any person who commits offences listed in sub-article 1 shall be punished by the relevant federal law

27. Right to long complaint

- Any person shall have the right to provide information or to lodge a complaint to the authority against any person allegedly causing actual or potential or potential damage to the environment, without the need to show any vested interest.
- When the authority fails to give a decision to the information or the complaint within thirty days or when the person who has lodged the complaint is dissatisfied with the decision, he may institute a court case with in sixty days form the date the decision has been given or the deadline for decision has elapsed.

PART FIVE

Miscellaneous provisions

28. Incentives

Incentives for the introduction or methods in to an existing undertaking that enable to prevent or minimize pollution shall be determined by the regulation to be issued by the Federal government for the implementation of Environmental pollution control proclamation No. 300/2002.

- 29. Environmental Emergency Matters.
  - The authority in consolation with the administration shall disclose the emergency matter to the public when it has a good-cause showing that high and serious environmental pollution materialized or to be materialized.
  - 2. Any person, as a result of activities he performed as well as nature of the work or hazardous things which may cause high and series environmental pollution, shall have a plan for the emergency time which helps to protect, avoid, minimize or adjust the pollution and submit the plan timely to the authority for evaluation.

- ፫. ማንኛውም ሰው በሚያካሂደው የሥራ እንቅስቃሴ ባህርይ ወይም በተቋሙ የሥራ ባህርይ ወይም በኃላፊነት በሚያዛቸው አደገኛ ነገሮች ምክንያት ከፍተኛና አደገኛ የአካባቢ ብክስት ሲደርስ ወይም መድረሱ ሲገሙት ለባለሥልጣት ወዲያውት የማስታወቅ ግዴታ አሰበት።
- ፬. ማንኛውም ሰው ክፍተኛና አደባኛ የአካባቢ ብክስት በመድረሱ ምክንያት የዚህኑ ውጤት ለማንድ፣ ለመከላከል፣ ለማሻሻል ወይም ባለሥልጣኑ ለሚያደርገው ማናቸውም የአስቸካይ ጊዜ ጥረቶች የመተግበር እና አቅሙ በፊቀደ መጠን የመሳተፍ ግዴታ አለበት።
- ፟6. በአካባቢያዊ አስቸካይ ክስተት ወቅት
  ባለሥልጣኑ ወይም ተቆጣባሪው አደ,2ውን
  ወይም የአደ,2ውን ውጤት ለመከላከል፤
  ለመቆጣጠር፤ ወይም ለማሻሻል ከዚህ በታች
  የተመለከቱትን መፈፀም ይችላል።
  - ሀ) ወደማናቸውም ሥፍራዎች፣ ቤቶች፣ ተቋሞች፣ ሕንፃዎች ያለፍርድ ቤት ትዕዛዝ በማናቸውም ሰዓት ለመማባት፣
  - ለ) በማናቸውም ሥፍራዎች ወይም ተቋሞች ውስጥ በአካባቢ ላይ የደረሰውን አደጋ ለመከላከል የሚረዳ ማናቸውንም ስትራክቸር ወይም ማሽነሪ፣ ወይም ማቴሪያል ለመገንባት ወይም ለመትከል፣
  - ሐ) በካዩን ነገር ወይም በበካዩ ነገር ሲጠቁ ይችላሱ ተብሎ የሚገሙቱትን ማናቸውንም ነገሮች፣ ዕፅዋት ወይም እንስሳት ወደማናቸውም የአካባቢ ክፍል ለማግስል፣
  - መ) ማናቸውንም ተሽከርካሪ ለማስቆም፣ ለመመርመር ወይም ለመፈተሽ ወይም ይዞ ለማቆየት፣
- ¼. ባለሥልጣኑ ከዚህ በላይ ስስተገለጹት የአካባቢ አስቸካይ ጉዳዮች ሲያጋጥሙ ሲመሰዱ ስለሚገባቸው ቴክኒካዊ፣ አስተዳደራዊና የሀጥታ አርምጃዎች፣ የአስቸካይ ጊዜ ዕትድና አተገባበር የትንጅት ጉዳዮች በተመለከተ ዝርዝር መመሪያ ያመጣል። በዚህ መመሪያ መሠረት ከሚመለከታቸው ጋር ሁሉ በመተባበር ተግባሩን ያከናውናል።

<u>ወ. ከአጎራባች ክልሎች ጋር ተባብሮ ስለመሥራት</u>

- ፩. ባለሥልጣኮ በአስተዳደሩ ውስጥ የሚከሰቱ ወይም ሊከሰቱ የሚችሉ የአካባቢ ብክለቶች ውጤቶቻቸው እንዳይዛመቱ ለመክላከል ወይም ለመቀነስ እንዲቻል ከሚመለከታቸው አጎራባች የክልል መስተዳድሮች ጋር በመተባበር ይሰራል።
- ፪. ባለሥልጣኑ ከሚመስከታቸው የክልል መስተዳድሮች ጋር ከአካባቢ ብክስት ጋር በተገናኘ ሁኔታ የአካባቢ ጥበቃ ምክር ቤት ከአስተዳደሩ ካቢኔ ጋር በመመካከር ይወስናል። ያመቻቻል ፡፡ ባለሥልጣኑም ይተታብራል።
- ጀ. ባለሥልጣን ትብብር እንዲደረግባቸው በተወሰን የትብብር መስኮች ረንድ የተደረጉ ጥረቶች የተደረሰባቸውን ውጤቶች በተመለከተ ለአካባቢ ጥበቃ ምክር ቤት እና ለአስተዳደሩ የከንተባ ጽ/ቤት ወይም ካቢኔ ሪፖርት ያቀርባል።

- Any person shall report immediately to the authority when high & serious environmental pollution materialize or to be materialized as a result of nature of its activity or nature of the institution or as a result of hazardous materials under his control.
- Any person shall cooperate & take part for effort made to block, prevent or adjust by the authority in emergency matters when high & seviour environmental pollution materializes.
- The authority or the inspector, in case of environmental emergency matters, may take measures to prevent, control or adjust the damage through;
  - To enter at any time with out the need to show court order in to any places, homes, institution, buildings.
  - To plant & construct machineries and other structure of any place or within institution to protect damages on the environment.
  - c) To transfer objects, plants or animals which may be affected by the pollution.
  - d) To stop or suspend, investigate and search any vehicles
- 6. The authority will issue regulation addressing environmental emergency situations and technical, administrative and security measures to be used as well as plan & its implementation. The authority in collaboration with the concerned body shall carry out its activity.
- 30. Cooperation with neighboring Region.
  - The authority shall take measures to protect or minimize environmental pollution and its effect from transmitting to other places together with neighboring regions.
  - The environmental pollution control council and the city cabinet shall determine areas and conditions of cooperation with neighboring regions and the authority shall implement the decision
  - The authority shall report to environmental protection council and the mayor office or cabinet efforts and results achieved in cooperation to the environmental pollutions control council.

<u>ወጀ.</u> ስለሙተባበር

ለዚህ ደንብ አልባውም ማንኛውም ሰው የመተባበር ግደ_ንታ አስበት።

፴፪. የመሽ*ጋገሪያ ድንጋጌ*

የዚህ ደንብ አልባሪም የሚመስከተው ማንኛውም ሰው ይህ ደንብ ከፀናበት ጊዜ ጀምሮ በአሥራ ሁለት ወራት ውስጥ የሚያስፈልጉ መረጃዎችንና ሁኔታዎችን ሁሉ በማሟላት ከባለሥልጣኑ የአካባቢ ብክስት ቁጥጥር ፊታድ ማግኘት አሰበት፡፡

<u>ወጀ</u> ደንቡ ክሌሎች ህጎች ጋር ስላለው ማንኙነት

- ፩. ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አውራር ደንቡ በሚሽፍናቸው ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።
- ፪. በዚህ ደንብ ያልተሽልን ጉዳዮች በፌኤራል የአካባቢ ብክስት ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር ፫፻/፲፱፻፭ ድንጋኔዎች መሠረት ተቆባሚ ይሆናል።

<u>፴፬. ደንቡ ስለሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ ደንብ ከሚያዝያ ፳፮ ቀን ፲፱፻፲፰ ዓ.ም. ጀምሮ የፀና ይሆናል።

> አዲስ አበባ ሚያዝያ ፳፮ ቀን ፲፱፻፺፰ ዓ.ም. የአዲስ አበባ ከተማ ጊዜያዊ አስተዳደር

31. Duty to cooperate

Any person shall have the duty to cooperate in the implementation of these regulations.

32. Transitional Provisions.

Any person who is subjecte to these regulations shall have a permit from the authority within 12 months from the date of entry in to force of these regulations after fulfilling the necessary information & conditions.

- 33. Relationship between the regulation & Other laws.
  - Any regulation, directives or customary practices inconsistent with these regulations shall not be applicable regarding maters provided there in.
  - Matters uncovered by these regulations shall be governed by the provisions of environmental pollution control proclamation No.-300/2002.

34. Effective date

These regulations shall come into force as of May 4, 2006.

Done at Addis Ababa.

This 4th day of May 2006